WIADOMOŚCI UCZELNIANE

ISSN 1427-809X Politechnika Opolska maj 2004 Nr 9(124)

Piastonalia 2004

Fot. Sławoj Dubiel

- Akredytacja dla kierunku *zarządzanie i marketing*
- Rekrutacja na studia rozpoczęta
- O lecznictwie uzdrowiskowym

Zakątki Opolszczyzny

Zamek w Niemodlinie
Fot. Sławoj Dubiel

Wydatki rosną szybciej niż przychody

Z prorektorem ds. organizacyjnych dr. Zygmuntem Kasperskim rozmawia K. Duda

– Nasz kraj wszedł formalnie w struktury unijne, co oznaczać będzie ten historyczny fakt dla Politechniki Opolskiej, zwłaszcza w sferze finansowania ze środków unijnych?

– W tej chwili trudno dokładnie określić, jakie skutki, zwłaszcza w sferze finansów, spowoduje fakt przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej. Wiemy, że Unia stwarza szansę na rozwój kraju, ale także jest szansą na rozwój konkretnego regionu, gminy, firmy, a nawet i każdego człowieka. Aby móc z tej szansy skorzystać, należy mieć wizję rozwoju Uczelni, a przekładając to na język praktyczny, trzeba mieć projekty, a to oznacza, że trzeba umieć je tworzyć (co nie jest łatwe) i zabiegać o dofinansowanie z różnych źródeł. Największe środki na realizację tych projektów znajdują się obecnie w tzw. Funduszach Strukturalnych, które są tworzone przez państwa członkowskie Unii, a przeznaczone na dofinansowanie (wyrównanie szans) tych regionów, w których produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca jest mniejszy niż 75% średniej unijnej. W Polsce wszystkie regiony spełniają to kryterium. Każdy region w kraju ma opracowany tzw. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, w którym zawarte są cele i priorytety wskazane do dofinansowania z wymienionych funduszy. Na przykład, jednym z działań zapisanych w tym Programie jest rozwój regionalnej infrastruktury badawczo-edukacyjnej, w szczególności dotyczy to szkolnictwa wyższego. Unia Europejska stawia bardzo wyraźnie na edukację społeczeństwa na różnych poziomach. Politechnika Opolska zgłosiła do dofinansowania dwa duże projekty związane z dostosowaniem w latach 2004–2006 do nowych celów kompleksu obiektów przy ul. Prószkowskiej, a szczególnie dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Przygotowanie projektów wymaga ogromnej pracy koncepcyjnej. Koordynuje ich przygotowanie pan prorektor Jerzy Skubis i z tego co wiem, są one już mocno zaawansowane. To są priorytetowe zadania na najbliższe lata. Oprócz tego zamierzamy zgłosić projekt dotyczący rozbudowy infrastruktury informatycznej Uczelni, a w szczególności umieszczenie w każdym zespole budynków dobrze wyposażonych, ogólnodostępnych sal komputerowych z urządzeniami audiowizualnymi. Zamierzamy wnieść o rozpoczęcie realizacji tego projektu w roku 2005. Realizacja tych przedsięwzięć, których koszty przekraczają 20 mln zł wymaga m.in. uzyskania dofinansowania z budżetu państwa w wysokości 25% kosztów i licznych niełatwych zabiegów w regionie. Oprócz tego zgłosiliśmy szereg projektów w ramach tzw. działania 2.6 pn. „Regionalne Strategie Innowacji i Transfer Wiedzy", dotyczącego najogólniej mówiąc możliwości sfinansowania takich przedsięwzięć, w których Uczelnia mogłaby odgrywać w regionie kluczową rolę w zakresie m.in. rozwoju i wdrażania nowych technologii. Jako Uczelnia uczestniczymy aktywnie w Radzie Kształcenia Ustawicznego przy Urzędzie Marszałkowskim. Jak wspomniałem wcześniej edukacja w Unii Europejskiej ma szczególne znaczenie, a kształcenie ustawiczne na każdym poziomie i w każdym wieku ma istotne znaczenie m.in. w zmniejszeniu bezrobocia. Sądzę, że w tym zakresie możemy zrobić bardzo wiele.

Jako przedstawiciel Politechniki Opolskiej i z upoważnienia rektora uczestniczę we wszystkich ważniejszych przedsięwzięciach mających miejsce w naszym regionie, a dotyczących spraw unijnych i mogę z całą odpowiedzialnością powiedzieć, że należymy do czołówki tych instytucji w regionie, które mają najwięcej złożonych projektów. Czas pokaże jak będzie z ich realizacją.

– Panie rektorze, jak przedstawia się tegoroczny budżet Politechniki Opolskiej, proszę przedstawić prognozę, czy pozwoli on na w miarę swobodną egzystencję uczelni, czy nadal niezbędne

okażą się kolejne posunięcia oszczędnościowe?

– Sprawa założeń do tegorocznego budżetu była szczegółowo przedstawiona na marcowym wyjazdowym kolegium rektorskim w Niwkach, poszerzonym o zespół osób kierujących najważniejszymi sprawami Uczelni. Informowaliśmy uczestników narady, że opierając się na szacunkach wynikających ze wzrostu wydatków i praktycznie tym samym, a być może mniejszym niż w ubiegłym roku poziomie przychodów grozi nam deficyt przekraczający wartość odpisów amortyzacyjnych, a to po prostu oznacza, że w którymś momencie zabraknie pieniędzy na koncie Uczelni i nie będziemy mogli zrealizować niektórych zobowiązań względem naszych pracowników. Obszerną relację z tego spotkania zamieściły właśnie *Wiadomości Uczelniane*, dlatego nie będę wdawał się w dalsze szczegóły. Od tego momentu nic się właściwie nie zmieniło, a przedstawione tam prognozy okazały się niestety trafne, co potwierdza sporządzona pierwsza przymiarka do projektu tegorocznego budżetu. Na spotkaniu tym postanowiono podjąć dodatkowe działania zmniejszające koszty funkcjonowania Uczelni, ale ich efekty (przy założeniu, że się powiodą) będą widoczne w latach następnych.

Wynik finansowy za ubiegły rok, ze stosunkowo niewielkim deficytem osiągnięto m.in. poprzez wprowadzenie takich działań jak: obniżenie premii pracownikom nie będącym nauczycielami do 5% przez okres pół roku, przeznaczenie około 44% funduszu podwyżek wynagrodzeń

Struktura naszych przychodów i kosztów przedstawia się w ten sposób, że tzw. wydatki konieczne (płace i pochodne, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, opłaty za energię, wodę, ogrzewanie itp.) stanowią ponad 95% wydatków. Pozostaje do podziału stosunkowo niewielka kwota, nie dająca władzom Uczelni żadnej swobody w finansowym wspieraniu inicjatyw badawczych, dydaktycznych i innych korzystnych dla Uczelni.

na zmniejszenie deficytu Uczelni, ograniczenie remontów budynków praktycznie do likwidacji skutków awarii, ograniczenie funduszu nagród jedynie do nagród za tytuły i stopnie naukowe. Dodatkowo jednostki przeznaczyły dużą część środków z NBS na zasilenie funduszu płac. Gdyby nie te niepopularne działania, nasz deficyt za rok ubiegły byłby o ponad 1,8 mln zł większy i zbliżyłby się do niebezpiecznego poziomu odpisów amortyzacyjnych. Po przeprowadzonych konsultacjach w gronie kolegium rektorskiego i Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów postanowiono skonstruować i przedstawić Senatowi do zatwierdzenia budżet zawierający stosunkowo nieliczne spośród wyżej wymienionych działań oszczędnościowych, ale za to z dużym deficytem, który być może będzie musiał być zmniejszony we wrześniu ze środków na planowany III etap podwyżek wynagrodzeń. O ostatecznym kształcie budżetu na rok 2004 zadecyduje Senat Uczelni na posiedzeniu 19 maja br.

– Gdzie leżą przyczyny narastających problemów finansowych, pomijając oczywiście trudności ogólnokrajowe?

– Przyczyny problemów finansowych, także innych uczelni, szczególnie technicznych są powszechnie znane i nie stanowimy tu wyjątku. Można je streścić w jednym prostym zdaniu: wydatki rosną szybciej niż przychody. A bardziej szczegółowo spawy przedstawiają się następująco. Poziom dotacji ministerialnej na działalność dydaktyczną jest od wielu lat, z małymi wyjątkami na poziomie dotacji z roku poprzedniego (oczywiście po rewaloryzacji skutków podwyżek wynagrodzeń). Oznacza to, że np. wzrost zatrudnienia, awanse pracowników, wzrost liczby studentów, co musi kosztować, ma jedynie minimalne odbicie w przyznawanej dotacji. Nie chciałbym się tutaj wdawać w szczegóły związane z działaniem słynnego już „algorytmu" finansowania uczelni publicznych, ale można bardzo łatwo wykazać, że te uczelnie, które rozwijają się szybciej (chodzi m.in. o wzrost kadry z tytułem i stopniami naukowymi, nowe kierunki studiów, wzrost liczby studentów studiów dziennych) tracą finansowo. Aby nie być gołosłownym, przytoczę parę liczb: otóż w roku 1999 wg algorytmu jednostki Uczelni otrzymały netto z dotacji MEN 813 zł na tzw. studenta obliczeniowego i 33163 zł za jednego doktora zatrudnionego w drodze mianowania. W budżecie na rok 2004 kwoty te wynoszą odpowiednio 654 zł i 38384 zł, przy czym w międzyczasie mieliśmy dwie stosunkowo duże podwyżki wynagrodzeń zasadniczych i znacząco wzrosły koszty godzin ponadwymiarowych. Rozumiem dobrze potrzeby i znaczenie rozwoju Uczelni, ale moim obowiązkiem jest mówić o kosztach z tym związanych i wynikających stąd konsekwencjach dla budżetu Uczelni. Jeżeli Pani pyta o przyczyny narastających problemów finansowych, to moim zdaniem główną z nich jest zbyt częste pomijanie tych konsekwencji przy podejmowaniu decyzji o dużych skutkach finansowych (np. zatrudnianie nowych pracowników, przyjęcia dużych liczb studentów, otwieranie nowych kierunków studiów itp.). W konsekwencji mamy być może nadmierne i kosztowne zatrudnienie, szczególnie na tzw. drugich etatach i na pewno nadmierną liczbę godzin poza pensum dydaktycznym (roczny koszt tych godzin wynosi w tym roku ok. 8 mln zł).

– Wśród dydaktyków szczególnie rozgoryczoną grupą są adiunkci, gdyż ich zdaniem – ostatnie decyzje są bardzo dotkliwe, czy podziela Pan tę opinię?

– Jest mi niezręcznie się o tym wypowiadać, gdyż sam należę do tej grupy. Prawdą jest, że ustawa o szkolnictwie wyższym wyraźnie stanowi, że obowiązkiem pracownika naukowo- dydaktycznego jest prowadzenie dydaktyki, badań naukowych i uczestniczenie w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni. Prawdą jest również, że część kolegów ma spory dorobek naukowy, a część w ostatnich latach niewielki bądź żaden. Przy okazji dyskusji o finansach powstał pomysł, aby pracownikom zatrudnionym na stanowisku adiunkta, którzy w ostatnich latach mieli mały dorobek naukowy zaproponować ewentualne podjęcie starań o przejście na stanowisko starszego wykładowcy, na którym nie obowiązuje wymóg prowadzenia badań naukowych, nie ma rotacji, lecz jest większe o 150 godzin rocznie pensum dydaktyczne. Tym sposobem przynajmniej częściowo można ograniczyć liczbę godzin ponadwymiarowych. Być może należało ten proces rozpocząć przy okazji przeprowadzonej w ubiegłym roku oceny za okres czteroletni. Moim zdaniem przynajmniej częściowo uzasadnione są pretensje tych pracowników, którzy uważają, że zostali zaskoczeni, a okres jednego roku jest za krótki do obiektywnej oceny. Na koniec nadmienię, że akcja ta została szeroko przedyskutowana na wspomnianym wcześniej wyjazdowym posiedzeniu rozszerzonego kolegium rektorskiego w Niwkach, przy udziale wszystkich dziekanów, członków senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów i przedstawicieli związków zawodowych. Odniosłem wrażenie, że na tym spotkaniu pomysł uzyskał akceptację, a przynajmniej nie słyszałem sprzeciwu.

– Jak w ciągle niełatwej sytuacji finansowej Uczelni sprawdza się wypracowany kilka lat temu system zarządzania finansami?

– Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w latach 2002 i 2003 zawiesiło algorytm finansowania podległych sobie uczelni, aby ku nie tylko mojemu zdziwieniu w roku 2004 przywrócić go z powrotem w zmodyfikowanej nieco postaci (częściowo uwzględnia się wyniki dotychczas przeprowadzonych akredytacji kierunków), z bardzo wąskimi widełkami, co w praktyce daje niewiele odbiegające od poziomu zeszłego roku (jeśli uwzględnić skutki ubiegłorocznych podwyżek) dofinansowanie podstawowej działalności uczelni. Struktura naszych przychodów i kosztów przedstawia się w ten sposób, że tzw. wydatki konieczne (płace i pochodne, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, opłaty za energię, wodę, ogrzewanie itp.) stanowią ponad 95% wydatków. Pozostaje do podziału stosunkowo niewielka kwota, nie dająca władzom Uczelni żadnej swobody w finansowym wspieraniu inicjatyw badawczych, dydaktycznych i innych korzystnych dla Uczelni. W tej sytuacji na jednym z kolegiów rektorskich z udziałem dziekanów, biorąc również pod uwagę wielkość prognozowanego deficytu, zaproponowałem zawieszenie obowiązującego systemu i przejście na system obowiązujący w Politechnice Opolskiej przed rokiem 1999, tj. na przejęciu pełnej odpowiedzialności za budżet przez rektora i administrację centralną. Ku mojemu zdziwieniu uczestnicy kolegium nie poparli tego wniosku. Oznacza to, że ludzie odpowiedzialni za finanse jednostek organizacyjnych przyzwyczaili się do systemu, mimo że z powodu zbyt małych środków trudno jest go tak naprawdę całkowicie wdrożyć (np. dać kierownikom jednostek pełną swobodę zatrudnienia i kształtowania wynagrodzeń). Mimo to system ma wiele cech pozytywnych i zapewne parę negatywnych. Byłoby lepiej, gdyby oceny tego systemu dokonał ktoś inny, mniej emocjonalnie i fizycznie związany z jego realizacją, ale skoro Pani pyta, to wymienię parę moim zdaniem istotnych jego zalet:

1. System pozwala precyzyjnie określać koszty działalności dydaktycznej poszczególnych jednostek, a tym samym pozwala na dosyć dokładną prognozę wyników finansowych.

Dokończenie na stronie 7

Trzynaste w kadencji, nadzwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się 28 kwietnia br. według zaproponowanego przez przewodniczącego obradom rektora prof. **Piotra Wacha** porządku, który zaakceptowany został przez obecnych.

1. Sprawy dydaktyczne:
1a. Podsumowanie wizytacji ekspertów ECTS.
1b. Zmiany w regulaminie studiów PO.
1c. Zmiany w rozliczeniach obciążeń dydaktycznych.
2. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.

Realizując przyjęty porządek obrad Rektor omówił przebieg i cel wizyty ekspertów, jaka miała miejsce w dniach 21–22 marca, podkreślając jej znaczenie dla środowiska, a zwłaszcza w dostosowywaniu naszego systemu oceniania studentów do standardów unijnych.

Następnie Senat PO, zgodnie z §35 Statutu PO uchwalił przedstawione przez prorektora ds. studenckich prof. **Stanisława Witczaka**, a zaakceptowane przez Samorząd Studencki Politechniki Opolskiej zmiany w Regulaminie studiów, obowiązujące od roku akademickiego 2004/2005, które są następujące:

I. W § 1 dodaje się ust. 6 o brzmieniu:

6. Politechnika Opolska uczestniczy w Europejskim Systemie Transferu Punktów Kredytowych (ECTS – European Credit Transfer System).

II. W § 2 ust. 1, 2, 3, 4 otrzymują brzmienie:

1. Podstawowym systemem studiów są studia dzienne. Studia mogą być również prowadzone w systemie wieczorowym i zaocznym.
2. Studia wieczorowe oraz zaoczne są odpłatne.
3. Studenci wszystkich systemów studiów wnoszą opłaty za zajęcia dydaktyczne powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce. Za zajęcia dydaktyczne powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce uznaje się wszystkie rodzaje zajęć, które nie zostały zaliczone w terminie określonym harmonogramem sesji.
4. Wysokość pobierania opłat za zajęcia dydaktyczne ustala rektor w formie zarządzenia na podstawie planowanego kosztu zajęć dydaktycznych.

III.

a) Dotychczasowa treść § 5 otrzymuje oznaczenie § 5 ust. 1.
b) W § 5 dodaje się ust. 2, 3, 4, 5 w brzmieniu:

2. Plan studiów zawiera wykaz przedmiotów obowiązkowych i wybieralnych w układzie semestralnym z wymiarem godzinowym i przyporządkowanymi liczbami punktów ECTS, wykaz egzaminów, praktyk, ćwiczeń terenowych i innych obowiązków dydaktycznych.
3. Liczba punktów przyporządkowanych przedmiotom i rodzajom zajęć jest liczbą całkowitą, która odzwierciedla nakład pracy studenta niezbędny do uzyskania zaliczenia.
4. Punkty są przyporządkowane wszystkim podlegającym ocenie przedmiotom i rodzajom zajęć dydaktycznych. Łączna liczba punktów w semestrze wynosi 30.
5. Uzyskanie przez studenta punktów związane jest jedynie z faktem uzyskania pozytywnej oceny.

IV.

a) § 9 pkt 10) otrzymuje brzmienie:

10) korzystania ze świadczeń służby zdrowia na zasadach ustalonych w przepisach prawa,

b) W § 9 po pkt 10) skreśla się zapis *„Student studiów dziennych ma ponadto prawo do:”*

V. W § 10 dodaje się pkt 9) i 10) o brzmieniu:

9) terminowego wnoszenia opłat na rzecz uczelni zgodnie z odrębnymi przepisami,
10) zapoznawania się z zarządzeniami, poleceniami i informacjami ogłaszanymi przez dziekanat wydziału i właściwego na nie reagowania.

VI.

a) W § 19 ust. 2, 3, 4 otrzymują brzmienie:

2. Za zgodą prowadzącego student może przystąpić do egzaminu przed sesją egzaminacyjną w terminie „zerowym”. Egzamin ten traktowany jest jako termin dodatkowy.
3. W uzasadnionych przypadkach dziekan w uzgodnieniu z kierownikiem jednostki naukowo-dydaktycznej lub dydaktycznej może upoważnić do przeprowadzenia egzaminów oraz zaliczeń inne osoby wykładające/prowadzące ten sam przedmiot lub przedmioty pokrewne.
4. Usprawiedliwieniem nieobecności na egzaminie może być wyłącznie choroba lub istotne zdarzenie losowe. Usprawiedliwienie przyjmuje egzaminator, a sprawy sporne rozstrzyga dziekan.

b) Natomiast dotychczasowe ust. 2, 3 i 4 otrzymują znaczenie 5, 6 i 7.
c) W ust. 6 zmienia się przyporządkowanie do ust.5.

VII. Rozdział VI przyjmuje brzmienie: *zaliczanie okresów studiów.*

VIII. § 23 otrzymuje brzmienie:

§ 23

1. Zaliczenie semestru następuje po zaliczeniu przez studenta wszystkich zajęć obowiązkowych określonych planem studiów i uzyskaniu minimum 30 punktów ECTS w semestrze. W przypadku, gdy okresem rozliczeniowym jest rok akademicki, minimum wynosi 60 punktów ECTS. Zaliczenie semestru (roku) potwierdzone jest w indeksie podpisem dziekana wydziału.
2. W celu zaliczenia semestru oraz rejestracji (wpisu) na kolejny semestr, student zobowiązany jest złożyć w dziekanacie kartę zaliczeniowo-egzaminacyjną wraz z indeksem w terminie do 5 dni roboczych po zakończeniu sesji egzaminacyjnej.
3. Uzyskanie w semestrze minimum 30 punktów, przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich warunków określonych w planach studiów, stanowi podstawę do rejestracji na kolejny semestr.

IX. W § 24 ust. 2 pkt 1) i 2) otrzymują brzmienie:

1) rejestracji na kolejny semestr z długiem punktów kredytowych ECTS,
2) zezwoleniu na powtarzanie semestru celem wyrównania lub zmniejszenia długu punktów kredytowych,

X. § 25 otrzymuje brzmienie:

§ 25

1. Rejestracja (wpis) na kolejny semestr z długiem punktów kredytowych przysługuje studentowi, który:

1) za zajęcia zaplanowane w semestrze uzyskał co najmniej 20 punktów, a jednocześnie dług łączny liczony w punktach ECTS nie przekracza 15 punktów,
2) nie zalega z zaliczeniami przedmiotów dłużej niż jeden rok,
3) spełnia wszelkie inne wymagania przewidziane planami studiów i programami nauczania.

2. W przypadku niezaliczenia do trzech form zajęć, którym łącznie przypisano większą od 10 liczbę punktów, dziekan może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, podjąć decyzję o rejestracji z faktycznym długiem punktów kredytowych jako długiem dopuszczalnym.

3. Student nie może uzyskać rejestracji z długiem punktów kredytowych w odniesieniu do ostatniego semestru studiów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dziekan może dokonać rejestracji na ostatni semestr z długiem punktów kredytowych krótkoterminowym (do 8 punktów ECTS), który musi zostać wyrównany w terminie określonym przez dziekana.

4. Rejestrację z długiem punktów kredytowych wpisuje się do indeksu.

5. Ostateczne zaliczenie semestru następuje po spełnieniu warunków określonych w § 23 ust. 1.

6. W stosunku do studenta, który przekroczył dopuszczalny limit długu punktów kredytowych lub nie spełnił wymagań ust. 1. pkt 2) lub pkt 3), dziekan wydaje decyzję na podstawie § 24 ust. 2. pkt 2) lub pkt 3).

7. Student może powtarzać przedmiot więcej niż jeden raz pod warunkiem uzyskania zgody dziekana i wniesienia opłaty określonej w odrębnych przepisach. Odpłatność dotyczy wszystkich zaplanowanych zajęć, które nie zostały zaliczone w okresie przewidzianym harmonogramem sesji.

8. Dziekan może skreślić studenta również w trakcie roku akademickiego z powodu:
1) rezygnacji ze studiów,
2) kar dyscyplinarnych określonych odrębnymi przepisami,
3) braku postępów w nauce,
4) braku obowiązujących opłat.

XI. W § 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Student powtarzający semestr nie jest zobowiązany do ponownego zdawania egzaminów i uzyskania zaliczeń przedmiotów, z których uzyskał ocenę pozytywną lub zaliczenie.

XII.

a) W § 36 po pkt. 3) zapis przyjmuje brzmienie:

Ocena końcowa studiów stanowi sumę: 0,6 oceny wynikowej w pkt 1), 0,25 oceny wynikowej w pkt.2) oraz 0,15 oceny wynikowej w pkt. 3).

b) W § 36 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

Ocena końcowa za studia zostaje wyrównana do jednej z następujących ocen, zgodnie z zasadą:
do 3,60 – dostateczny (3)
3,61 – 4,60 dobry (4)
powyżej 4,60 – bardzo dobry (5)

Tak wyrównaną ocenę wpisuje się do dyplomu ukończenia studiów.

c) W § 36 dodaje się ust. 4 o brzmieniu:

4. Osoba kończąca studia z wynikiem bardzo dobrym może otrzymać dodatkowy dyplom stwierdzający, że jest wyróżniającym się absolwentem.

Zasady przyznawania oraz wzór dyplomu reguluje odrębny regulamin.

XIII.

a) W § 38 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

5) Wobec studentów, którzy nie zaliczyli przedmiotów oraz zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2003/2004, stosuje się obowiązujące w tym okresie przepisy Regulaminu studiów.

b) Natomiast dotychczasowy ust. 5. otrzymuje znaczenie ust. 6.

Realizując kolejne punkty obrad Senat Politechniki Opolskiej uchwalił zmiany w rozliczeniach obciążeń dydaktycznych ustalając, że minimalna liczba studentów uprawniająca do uruchomienia specjalności na studiach zaocznych wynosi 10 osób.

W przypadku gdy liczba studentów (*ls*) rozpoczynająca tok kształcenia specjalistycznego jest mniejsza niż 15 na studiach dziennych i mniejsza niż 10 na studiach zaocznych, obliczeniową liczbę godzin dla wszystkich przedmiotów objętych tym tokiem studiów oblicza się wg wzoru:

studia dzienne – $ls/15 \times$ liczba godzin fizycznych
studia zaoczne – $ls/10 \times$ liczba godzin fizycznych

Ponadto Senat ustalił, że:

1. z przedmiotów ujętych w planach studiów mogą być prowadzone wykłady w językach: angielskim, francuskim i niemieckim,

2. minimalna liczba studentów wybierających wykład w wymienionych językach obcych wynosi – 15 osób, a w przypadku gdy wykład dotyczy przedmiotu obowiązującego w ramach specjalności – cała grupa,

3. wykłady oraz osoby prowadzące ustala dziekan, a zatwierdza rektor,

4. pracownikowi prowadzącemu wykład w wymienionych językach obcych przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za każdą godzinę w wysokości równej stawce za godzinę ponadwymiarową na danym stanowisku.

W punkcie 2. obrad rektor, prof. Piotr Wach poinformował o terminie najbliższej inauguracji roku akademickiego, która zaplanowana została na dzień 4 października 2004 r. Poza tym przekazał zaproszenia od biskupa Marka Jędraszewskiego, delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Akademickiego, do udziału w 68. Pielgrzymce Akademickiej na Jasną Górę, która w tym roku odbędzie się w dniach od 7 do 9 maja.

Natomiast dyrektor administracyjny **Leon Prucnal** przedstawił obecnym przedsięwzięte na terenie obiektów uczelni działania zabezpieczające w związku z istniejącym zagrożeniem atakami terrorystycznymi. Dyrektor poinformował ponadto o obecności na sali przedstawicieli redakcji SSR Emiter odpowiedzialnych zarówno za stan techniczny urządzeń audio jak i zainteresowanych materiałami do audycji radiowych.

Na tym porządek posiedzenia wyczerpano.

Oprac. kd

Z KALENDARZA REKTORÓW

■ Prof. **Jerzy Skubis**, prorektor ds. nauki był uczestnikiem cyklicznej Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Obrady trwały w dniach 6 do 8 maja br. a gospodarzem była Politechnika Częstochowska.

■ 13 maja br. prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak** w Galerii Sztuki Współczesnej *Aneks* otworzył wystawę fotografii pt. Z historii Piastonaliów – Żakinada. Na wernisażu obecny był także prorektor ds. studencki Uniwersytetu Opolskiego, prof. **Leszek Kuberski**.

■ 17 maja br. prorektor S. Witczak uczestniczył w uroczystym przekazaniu kluczy do bram miasta Opola inaugurującym kolejne Piastonalia. Nazajutrz wręczył zwycięskiej drużynie Puchar Rektora Politechniki Opolskiej, o który w V turnieju piłki nożnej walczyli studenci.

■ W tym samym czasie, tj. 17 i 18 trwała międzynarodowa konferencja SPEC '04, której gościem był także prorektor S. Witczak.

■ 18 maja br. prorektor J. Skubis uczestniczył w obradach Konwentu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie.

E. Czaja, E. Przystajko

Dokończenie ze strony 4

2. Można łatwo określić skutki finansowe inicjatyw dydaktycznych (limity przyjęć, nowe kierunki, specjalności, obsady kadrowe) – inna sprawa, że nie zawsze jest to robione.

3. Daje dokładne informacje o udziale każdej jednostki w wyniku finansowym całej Uczelni, co przynajmniej teoretycznie ułatwia w pewnym zakresie wpływ na jego wielkość.

4. Ułatwia kierownikom zarządzanie jednostkami organizacyjnymi, w szczególności w zakresie wydatków, których poziom jest określony w momencie, w którym znana jest dotacja MENiS.

5. Każda złotówka, która wpływa do Uczelni ma swojego adresata, co praktycznie eliminuje uznaniowość w rozdziale środków.

6. Wymusza jawność wszystkich operacji finansowych.

7. Powoduje wzrost edukacji ekonomicznej większej niż w systemie scentralizowanym liczby osób, a przez to większe zrozumienie mechanizmów działania tak skomplikowanego organizmu, jakim jest uczelnia techniczna.

Do negatywnych stron obowiązującego systemu należałoby niewątpliwie zaliczyć to, że system jakby ze swej natury nie zezwala patrzeć na uczelnię jako całość, a jedynie na interesy własnej jednostki, co niejako zachęca do brania coraz większej części dotacji kosztem innych jednostek. Można to jednak powstrzymywać poprzez prowadzenie rozsądnej polityki na szczeblu władz centralnych, w porozumieniu z kierownikami jednostek organizacyjnych.

– Dziękuję za rozmowę.

Przesłanie środowiska naukowego Wrocławia i Opola z okazji przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

Zgromadzeni we Wrocławiu uczeni polscy, wraz z Doktorami Honorowymi uczelni Wrocławia i Opola z Europy i świata, którzy są pełnoprawnymi członkami naszej wspólnoty akademickiej, z satysfakcją i nadzieją witamy moment poszerzenia Unii Europejskiej o dziesięć nowych krajów. Nasza satysfakcja płynie stąd, że rodzina europejska powiększa się i wzmacnia o kraje, które przez dziesięciolecia cierpiały wykluczenie z demokratycznej wspólnoty narodów wskutek powikłań historycznych zawinionych przez samą Europę. Naszą nadzieję budujemy na oczekiwaniu, że Zjednoczona Europa, oparta na porządku konstytucyjnym, szanująca prawa jednostek i wspólnot ludzkich oraz strzegąca zasad praworządności w stosunkach międzynarodowych, stanie się filarem nowego porządku globalnego. Jako członkowie republiki uczonych, która ze swej natury nie zna barier narodowych i politycznych, widzimy w tym doniosłym wydarzeniu historycznym szansę rozciągnięcia na cały świat obszarów pomyślności i pokoju.

W zróżnicowanej Europie, budującej swą jedność podług zasad negocjowanego kompromisu, nie zaś narzuconego dogmatu, dostrzegamy potencjał polityczny, ekonomiczny i duchowy, który odgrywać będzie coraz większą rolę w budowaniu podstaw zrównoważonego rozwoju, stabilizacji polityki międzynarodowej oraz pobudzania życia kulturowego i intelektualnego narodów.

W poczuciu współodpowiedzialności za świat, który podlega głębokim przemianom w rezultacie praktycznych wdrożeń odkryć naukowych, pragniemy, jako uczeni, włączyć się w historyczne zadanie, jakim jest poszerzanie wspólnej przestrzeni edukacyjnej i badawczej. Wierzymy, że przez aktywne zaangażowanie w proces boloński oraz w realizacji Strategii Lizbońskiej przyczynimy się do budowy bardziej bezpiecznego, dostatniego i sprawiedliwego świata.

Wrocław, 2 maja 2004 roku.

Święto Politechniki Opolskiej

Po raz drugi Politechnika Opolska obchodziła swoje święto, w tym roku uroczystość odbyła się 5 maja. Warto przypomnieć, że świątecznym dniem ustanowionym uchwałą senatu jest 4 maja na pamiątkę pierwszej obrony doktorskiej, która przeprowadzona została na ówczesnej Wyższe Szkole Inżynierskiej na Wydziale Budownictwa. Z tego powodu właśnie promocje doktorskie stanowią główny punkt świątecznej uroczystości. Miejscem obchodów jest tradycyjnie aula przy ul. Katowickiej, a tegoroczny scenariusz nie różnił się wiele od ubiegłorocznego. Ceremonię promocyjną przeprowadził prorektor ds. nauki **Jerzy Skubis**, a dziekani wydziałów posiadających prawa doktoryzowania przedstawili swoich doktorów oraz ich prace. Po złożeniu ślubowania doktorzy odebrali z rąk rektora **Piotra Wacha** dyplomy. Święto jest okazją do wygłoszenia przemówienia rektora, w tegorocznym szczególnie podkreślił wagę stopnia doktorskiego w karierze pracownika nauki, zwłaszcza w kontekście naszego wejścia do wspólnej Europy. W wystąpieniu nie zabrakło także słów uznania dla promotorów rozpraw, recenzentów, dziekanów oraz rodzin, które ponoszą ciężar twórczych dokonań naukowych.

Uroczystość zyskała bardzo wiele przez wspaniałą oprawę muzyczną, jaką zapewnił – podobnie jak rok temu – występ uczniów PSM I i II st. w Opolu, na który w tym roku złożyły się występ tria fortepianowego oraz koncert skrzypcowy, a towarzyszące wejściu orszaku senatorów hejnały w wykonaniu kwintetu dętego przydały całości dostojności i powagi.

Uroczystość na auli nie wyczerpała programu świątecznego. W holu budynku głównego przygotowana została prezentacja prac doktorów z Wydziału Mechanicznego, którą obejrzeć będzie można jeszcze przez najbliższe dni, a studenci radiowcy z Emitera, który po latach przerwy reaktywował swoją działalność, zadbali o to, by ciekawą ekspozycję dokumentującą 35 lat działalności SSR Emiter poznać mogli także uczestnicy i goście uroczystych promocji.

Swój program przygotował także Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, organizując w tym dniu w sali przy ul. Luboszyckiej finał ligi uczelnianej w piłce siatkowej mężczyzn, a po jego zakończeniu pokazowy mecz, w którym zmierzyli się zawodnicy AZS Politechniki Opolskiej z gwiazdami polskiej ligi siatkówki. Mecz dostarczył nie lada emocji szczególnie wielbicielom tej dyscypliny sportowej, gdy na parkiet wyszli podopieczni trenera **Waldemara Wspaniałego** jak **M. Nowak**, **W. Serafin**, **M. Kardos**, **J. Stencelewski**, **A. Januszkiewicz**, **J. Markiewicz** czy **P. Gacek**.

Prawdziwie świąteczną niespodziankę zgotowali pracownikom gospodarze kampusu przy ul. Prószkowskiej inż. **Feliks Wanat** i płk **Kazimierz Trela**, którzy przygotowali wielkie ognisko, nie zabrakło oczywiście pysznej wojskowej grochówki, kiełbasek pieczonych w ogniu i innych plenerowych delicji. Na piknik wybrały się niemal w komplecie władze uczelni i nawet pogoda dopisała świętującym. Brawo organizatorzy!

Warto imprezę powtórzyć w przyszłorocznym święcie i odpowiednio zareklamować, aby piknik w drugim kampusie stał się nieodłącznym elementem świątecznych obchodów dla wszystkich skorych do dobrej zabawy pracowników.

kd

Oferta edukacyjna Politechniki

Politechnika Opolska miała okazję po raz kolejny przedstawić swoją ofertę edukacyjną na Targach Edukacyjnych TARED 2004, które podobnie jak i poprzednie odbyły się w Hali Ludowej we Wrocławiu w dniach 31 marca do 3 kwietnia 2004 r. Odwiedzający nasze stoisko otrzymać mogli informatory dla kandydatów na studia, ulotki i inne materiały promocyjne o uczelni, a także szczegółowe informacje o studiach, stypendiach, warunkach mieszkaniowych itp. Największym zainteresowaniem odwiedzających nasze stoisko cieszyły się informacje na temat takich kierunków jak: *fizjoterapia, turystyka i rekreacja, informatyka i budownictwo*.

Natomiast w ostatnim dniu kwietnia br. w opolskiej Hali Widowiskowo- Sportowej Okrąglak Opolska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, zorganizowała Targi Pracy OHP, w których również uczestniczyliśmy, prezentując kierunki studiów prowadzone na Politechnice Opolskiej, zasady rekrutacji obowiązujące w roku akademickim 2004/2005 i warunki studiowania na naszej uczelni. Stoiska politechniki na obu imprezach przygotował i obsługiwał Dział Kształcenia, a autorem ich wystroju plastycznego jest p. **Jolanta Hęciak-Morzyk** z Oficyny Wydawniczej.

E. Harazińska
kierownik Działu Kształcenia

Stoisko PO w opolskim Okrąglaku

A. Wytulani i E. Harazińska na targach we Wrocławiu

Honory dla M. Stohrera

Rada Miasta Opola na posiedzeniu w dniu 25 marca 2004 r. podjęła uchwałę nadającą tytuł *Honorowy Obywatel Miasta Opola*, rektorowi Fachhochschule für Technik Stuttgart prof. **Matinowi Stohrerowi** *za szczególne zasługi na rzecz opolskiej uczelni technicznej – Politechniki Opolskiej, a tym samym za działalność wzbogacającą dorobek miasta w dziedzinie nauki i kształcenia młodzieży.* Obydwie uczelnie łączą wieloletnie kontakty naukowe przypieczętowane formalną umową o współpracy, która owocuje wspólnie podejmowanymi przedsięwzięciami naukowymi, dydaktycznymi i promocyjnymi. Kandydaturę Stohrera zgłosił w imieniu społeczności akademickiej Politechniki Opolskiej jej rektor, prof. **Piotr Wach** w dowód uznania za kilkunastoletnią współpracę. Najwyższe miejskie wyróżnienie honorowy obywatel odebrał 17 maja br. w opolskim ratuszu, a wraz z nim dyplom, medal i odznakę, a także zgodnie z tradycją wpisał się do Księgi Honorowych i Zasłużonych Obywateli Miasta, gdzie umieszczona została również fotografia wyróżnionego.

kd

Dr R. Ciecierski i prof. M. Stohrer

Konkurs dla pracowników nauki na stypendia badawcze w USA w roku akademickim 2005–2006

Fulbright Advanced Research Grants

Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta ogłosiła kolejny konkurs dla pracowników nauki na stypendia badawcze w USA – **Fulbright Advanced Research Grants** na rok akademicki 2005 – 2006.

Stypendia oferowane są w dwu kategoriach:

Senior Grant – dla pracowników naukowych i naukowo – dydaktycznych będących na etacie co najmniej adiunkta. Czas trwania – od 3 do 5 miesięcy, wysokość stypendium na miesiąc – od 2 500 do 2 900 $.

Junior Grant – dla słuchaczy studiów doktoranckich, pracowników naukowych i naukowo – dydaktycznych przed doktoratem. Czas trwania – od 5 do 9 miesięcy, wysokość stypendium na miesiąc od 1 250 do 1 650 $.

Stypendyści obu kategorii otrzymują fundusze na koszty utrzymania i ubezpieczenie na czas pobytu w USA. Natomiast koszty podróży pokrywają wspólnie Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz Komisja Fulbrighta.

Formularze zgłoszeniowe i szczegółowe informacje dostępne są na stronach internetowych www.fulbright.edu.pl, można je również otrzymać, pisząc na adres fulbright@fulbright.edu.pl.

Termin przyjmowania dokumentów **upływa 15 lipca 2004 r**.

STYPENDIA FULBRIGHTA SENIOR GRANT 2005–2006

• Stypendium może być przyznane na okres: 3, 4, lub 5 miesięcy, zgodnie z wyborem kandydata, w okresie od września 2005 do maja 2006.

• Stypendium umożliwia realizację własnego projektu badawczego w wybranej uczelni amerykańskiej. Zakres badań powinien obejmować czas oferowanego stypendium.

• Stypendysta, przyjęty przez uczelnię amerykańską jako *visiting researcher*, otrzymuje miejsce lub pokój do pracy, możliwość korzystania z laboratoriów, komputera, bibliotek i udziału w prowadzonych projektach badawczych.

• Kandydat wskazuje uczelnię, w której chce realizować badania, wydział oraz profesora, z którym będzie współpracował. Do dokumentów musi być dołączone zaproszenie lub kopia korespondencji potwierdzającej możliwość jego przesłania w późniejszym terminie.

• Stypendium jest przyznawane do jednego ośrodka naukowego.

• Stypendia Fulbrighta nie mogą być przeznaczone na finansowanie pobytu kandydata w amerykańskiej uczelni, z którą jego macierzysta uczelnia realizuje umowę o współpracy i wymianie naukowej. Wyjazd stypendysty, poza korzyściami dla jego osobistego rozwoju naukowego, powinien służyć nawiązaniu nowych kontaktów.

• Projekt badawczy: jest bardzo ważnym elementem zgłoszenia; winien być przygotowany zgodnie z instrukcjami zawartymi w formularzach i nie przekraczać pięciu stron. Projekty zbyt ogólne albo zbyt szeroko ujmujące zakres badań, a tym samym niemożliwe do realizacji w okresie do 5 miesięcy, mogą znacznie obniżyć szansę na uzyskanie stypendium.

• Projekty z nauk medycznych mogą dotyczyć wyłącznie badań podstawowych.

• Curriculum vitae powinno być przygotowane w punktach, według załączonego do formularzy wzoru. Do polskich tytułów publikacji muszą być dodane tłumaczenia na język angielski.

• Warunki finansowe: stypendium zapewnia pokrycie kosztów utrzymania, ubezpieczenia i podróży. Koszt pobytu rodziny (współmałżonek, dzieci), jej ubezpieczenia oraz podróży, opłaca stypendysta z własnych funduszy.

Wysokość stypendium zależy od poziomu kosztów utrzymania i wynosi od $2500 do $ 2900 miesięcznie. Jeśli stypendyście towarzyszy najbliższa rodzina przez co najmniej 80% czasu przyznanego stypendium, wypłacamy dodatkowo $250-$350 (z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów jej obowiązkowego ubezpieczenia).

Stypendysta nie może łączyć stypendium Fulbrighta z innymi stypendiami pochodzącymi z instytucji amerykańskich. Nie może też podejmować obowiązków dydaktycznych ani uzyskiwać dodatkowego wynagrodzenia.

• Znajomość języka angielskiego nie musi być potwierdzona zaświadczeniem.

Rozmowy kwalifikacyjne, prowadzone w języku angielskim, odbędą się w listopadzie. Informacje o terminie będą przekazane pocztą elektroniczną lub telefoniczne. Kandydaci, którzy nie zostaną zakwalifikowani do tego etapu otrzymają powiadomienia listowne.

Decyzje o przyznaniu stypendiów będą znane do końca 2004 roku i przekazane listownie wszystkim kandydatom biorącym udział w rozmowach.

STYPENDIA FULBRIGHTA JUNIOR GRANT 2005–2006

• Kandydat wskazuje czas trwania stypendium:
5-miesięczne: od września 2005 do stycznia 2006.
9-miesięczne: od września 2005 do maja 2006.

• Stypendia mają na celu umożliwienie zebrania materiałów do przygotowywanej pracy doktorskiej. Pobyt w uczelni amerykańskiej daje możliwość korzystania z trudno dostępnych lub nieosiągalnych w Polsce publikacji, pozwala na udział w badaniach laboratoryjnych i bezpośrednie konsultacje ze specjalistami w danej dziedzinie.

• Kandydat przedstawia własny projekt badań (Study Objectives); czas jego realizacji winien odpowiadać czasowi przyznanego stypendium. Zgłoszenia można przesyłać ze wszystkich dziedzin naukowych.

Projekty z nauk medycznych mogą dotyczyć tylko badań laboratoryjnych. Kontakt z pacjentami nie jest możliwy.

Stypendia Fulbrighta przyznawane są na zasadach konkursowych, dlatego projekt badań jest bardzo ważną częścią zgłoszenia.

• Projekt jest realizowany w uczelni wskazanej przez kandydata. Stypendysta otrzymuje status *visiting researcher*; może brać udział w wybranych zajęciach jako wolny słuchacz; prowadzi samodzielnie własne prace badawcze, korzystając z merytorycznej opieki wybranego profesora.

• Uczelnia amerykańska nie jest obowiązana do zagwarantowania stypendyście Fulbrighta dostępu do wysokiej klasy komputerów, lub zapewnienia odpowiednich materiałów do badań laboratoryjnych, jeśli nie potwierdzono takiej możliwości we wcześniejszych kontaktach.

• Kandydat powinien wskazać w kolejności preferencji dwie lub trzy uczelnie oraz nazwiska profesorów, którzy sprawowaliby opiekę naukową.

Nie jest wymagane formalne zaproszenie, jednak nawiązanie kontaktu z profesorem w wybranej uczelni i uzyskanie jego potwierdzenia, że będzie gotów podjąć się roli „academic mentor", jeśli kandydat otrzyma stypendium, jest bardzo wskazane. W takim przypadku należy dołączyć do dokumentów fotokopię listu lub wiadomości otrzymanej pocztą elektroniczną.

Osoby, którym będą przyznane stypendia, zostaną umieszczone w pierwszej ze wskazanych uczelni; jeśli nie będzie to możliwe, wniosek o przyjęcie skierowany zostanie do drugiej na liście.

• Czołowe uczelnie amerykańskie zwykle ograniczają ilość przyjmowanych *visiting researchers*, dodatkowo wprowadzając dość wysokie opłaty.

• Warunki finansowe: stypendium zapewnia pokrycie kosztów utrzymania, ubezpieczenia oraz podróży. Nie przewidujemy dodatkowych funduszy na pokrycie kosztów pobytu towarzyszącej rodziny.

Stypendium wynosi od $1,250 do $1,650 miesięcznie, zależnie od poziomu kosztów utrzymania w danym regionie Stanów Zjednoczonych. Na koszty związane z realizacją projektu, wydatki na zagospodarowanie, oraz dodatkowy bagaż w podróży powrotnej do Polski, jednorazowo wypłacamy $2,400.

Wymagane dokumenty:

1. Formularz zgłoszeniowy zawierający między innymi, proponowany projekt pracy badawczej (*Study Objectives*),
2. Formularz przeznaczony na podanie wybranych uczelni amerykańskich (*University preferences)*.
3. Trzy listy zawierające opinie o kandydacie i oceniające jego projekt badań (*Letter of Reference)* przesłane bezpośrednio do Komisji Fulbrighta. Wyboru recenzentów dokonuje kandydat.
4. Curriculum vitae według załączonego wzoru (*C.V. sample*).

Wszystkie wyżej wymienione dokumenty muszą być przygotowane w języku angielskim i wypełnione komputerowo lub na maszynie. W przypadku uzyskania stypendium są one podstawą do oceny merytorycznej i podjęcia decyzji o przyjęciu przez uczelnię amerykańską.

5. Fotokopia dyplomu.
6. Aktualne zaświadczenie o studiach doktoranckich lub zatrudnieniu na uczelni (w języku polskim).

Uwaga:

Kandydaci, którzy uzyskają tytuł doktora przed sierpniem 2005, nie mogą być kwalifikowani na stypendium Junior grant.

• Tylko osoby, które otrzymają stypendium, będą obowiązane do przystąpienia do testu językowego TOEFL. Dotyczy to również absolwentów filologii angielskiej, osób które zdawały inne testy z języka angielskiego lub tych, które zdawały TOEFL wcześniej niż w 2003 roku. Test będzie przeprowadzony na koszt Komisji Fulbrighta.

Rozmowy kwalifikacyjne, prowadzone w języku angielskim, odbędą się w listopadzie. Informacje o terminie będą przekazane pocztą elektroniczną lub telefonicznie. Kandydaci, którzy nie przejdą do tego etapu otrzymają powiadomienia listowne.

Decyzje o przyznaniu stypendiów będą znane do końca 2004 roku i przekazane listownie wszystkim kandydatom biorącym udział w rozmowach.

Opracowała: Joanna Widera

Cytowania publikacji pracowników Politechniki Opolskiej w 2003 r.

Od kilku lat liczba cytowań publikacji naukowych pracowników uczelni traktowana jest przez Komitet Badań Naukowych jako jeden z ważniejszych elementów oceny pracy naukowej. Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej po raz kolejny badała cytowania publikacji naszych pracowników w bazie Science Citation Index – Expanded.

W bazie SCI odnotowano w 2003 roku 161 artykułów 54 pracowników naukowych Politechniki Opolskiej, które cytowano 194 razy. Ustalono, że w wymienionej bazie za 2003 r. uwzględnionych zostało 31 publikacji pracowników naszej uczelni.

Wyniki badań cytowań ilustruje poniższa tabela.

Porównując te dane z latami ubiegłymi obserwuje się systematyczny wzrost cytowań publikacji pracowników Politechniki Opolskiej.

Opracowała: Halina Szlejf

Cytowania publikacji pracowników w 2003 r.

Jednostka	Liczba osób, dla których wyszukano cytowania	Liczba cytowań (autocytowań)
Wydział Budownictwa	7	14 (3)
Wydział Elektrotechniki i Automatyki	12	43 (32)
Wydział Mechaniczny	23	110 (39)
Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii	2	2
Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji	1	1 (1)
Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii	9	20 (2)
Razem	54	194 (77)

Education and Culture

Socrates
Erasmus

Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą
Biuro Współpracy Międzynarodowej i Programów Europejskich

Program Socrates/Erasmus w roku akademickim 2004/2005

1 marca 2004 rozpoczął się nabór na studia zagraniczne w ramach programu Socrates/Erasmus. W tym roku, do grona stałych partnerów dołączyły jeszcze cztery:

Universidade de a Coruña, Hiszpania,

Fachhochschule Merseburg, Niemcy,

Universität Siegen, Niemcy,

Instituto Politecnico de Bragança, Portugalia.

Wraz z poszerzeniem oferty studiów, wzrosła liczba kandydatów i już wybranych studentów. Ostatecznie zakwalifikowano do programu 77 studentów, o 20 osób więcej w stosunku do roku 2003/2004. Po raz pierwszy od momentu przystąpienia Politechniki Opolskiej do programu, w proces rekrutacji włączył się również Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Studenci tego wydziału mają możliwość odbycia części studiów na uczelniach hiszpańskich, głównie w specjalności turystyka i fizjoterapia oraz na uczelni portugalskiej, specjalność – sport).

Zwiększyła się również liczba studentów przyjeżdżających do nas. W mijającym roku akademickim 2003/2004 na studia do Opola przyjechało sześciu studentów, dwóch z Niemiec, i po jednym z Francji, Hiszpanii, Portugalii oraz Włoch, a do dziś otrzymaliśmy osiem zgłoszeń z uczelni niemieckich, hiszpańskich i fińskich.

Wszystkich studentów zainteresowanych tzw. „tutoringiem", czyli opieką nad studentami zagranicznymi prosimy o kontakt. Oprócz możliwości praktycznej nauki języka, studenci – tutorzy podnoszą swoje umiejętności językowe oraz motywację, co jest m.in. brane pod uwagę przy rekrutacji na wyjazd za granicę.

Kontakt: Biuro Współpracy Międzynarodowej i Programów Europejskich, ul. Mikołajczyka 5, pok. 115 A, tel. 400 6315, 400 6299,
www.bwm.po.opole.pl

Agnieszka Bałazy

Polecam studiowanie w Polsce!

Przebywanie w Opolu jako student Erasmusa okazało się naprawdę ciekawym przeżyciem i mam nadzieję, że znajdzie odbicie w mojej przyszłej karierze. Niewiele osób może się pochwalić tym doświadczeniem w CV.

O Opolu mogę powiedzieć tyle, że jest to małe, ale miłe miasto, niczego mi nie brakowało, ani na nic nie narzekałem. Po pewnym czasie przyzwyczaiłem się do prostych rzeczy – do wydatków, robienia prania, itp. Szczególne podziękowania należą się zespołowi biura współpracy z zagranicą – pomagali mi rozwiązać każdy problem i odpowiadali na każde moje pytanie.

Zakwaterowanie w akademiku było dość wygodne, mogłem wybierać pomiędzy pojedynczym a podwójnym pokojem. Bardzo przydatny był też kurs języka polskiego – dzięki niemu mogłem poradzić sobie z podstawowymi problemami, a niestety, nie każdy mówi po angielsku!

W każdym razie, nauka języka polskiego okazała się interesująca i chciałbym się nadal uczyć, zwłaszcza, jeśli – jak się dowiedziałem – istnieje możliwość odbycia kursu letniego w wielu miastach w Polsce!

Zintegrowałem się z polskimi studentami i nawet jeśli czasem napotykałem barierę, zwłaszcza w komunikowaniu się (ponieważ nie znali angielskiego) nie poddawałem się i nawiązałem przyjaźnie.

Jeśli chodzi o samą szkołę, ułożyliśmy z wykładowcami program indywidualny z bardzo dobrym wynikiem! To sprawiło, że nawiązałem z nimi dobry kontakt, czego czasem brakuje mi w Rzymie z powodu dużej liczby studentów.

Przed przyjazdem do Polski obawiałem się mroźnej zimy, ale muszę przyznać, że przynajmniej tego roku pogoda była dość dobra. Ponadto, koszty utrzymania w porównaniu z Europą Zachodnią (a zwłaszcza z obszarem unii monetarnej) były stosunkowo niskie.

Dlatego szczerze polecam każdemu, kto ma choć odrobinę ducha przygody, aby spróbował zdobyć trochę inne doświadczenie, aby przyjechał tu, bo naprawdę warto.

Aha, słyszeliście to powiedzenie o urodzie polskich dziewczyn? To prawda!

Simone Giovanni Zangrilli, student Programu Erasmus: Universitá degli Studi Roma Tre

Wydział Budownictwa

Pani dr **Elżbieta Janowska-Renkas** z Katedry Inżynierii Materiałów Budowlanych WB otrzymała Nagrodę Ministra Infrastruktury w dziedzinie budownictwa za pracę doktorską pt. *Wpływ superplastyfikatorów na właściwości reologiczne i proces hydratacji cementów oraz wytrzymałość zapraw cementowych*. Uroczystość wręczenia dorocznych nagród odbyła się w dniu 19 kwietnia br. w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. W uroczystości udział wzięła również promotor pracy prof. dr hab. **Stefania Grzeszczyk**, która otrzymała wyróżnienie za naukowe kierownictwo pracy doktorskiej. W 2003 roku Komisja Nagród Ministra Infrastruktury nagrodziła i wyróżniła 80 prac w dziedzinie architektury, budownictwa, urbanistyki, gospodarki przestrzennej, komunalnej i mieszkaniowej oraz geodezji i kartografii, w tym: 36 prac dyplomowych magisterskich, 5 prac inżynierskich i licencjackich, 11 doktorskich, 6 habilitacyjnych oraz 22 prace publikacyjne. Gratulujemy!!!

A. Antoszak

Warsztat pracy projektanta konstrukcji

XIX Ogólnopolska Konferencja WPPK – 2004 odbyła się w dniach 25–28 lutego 2004 r. w Ustroniu. Tegoroczne warsztaty poświęcone zostały nowym rozwiązaniom konstrukcyjno-materiałowo-technologicznym w budownictwie metalowym i drewnianym. „Nowe rozwiązania" w tym cyklu warsztatów, to konstrukcje, materiały i technologie, które weszły do budownictwa krajowego w ostatnich latach lub też w tym okresie zostały w sposób istotny rozwinięte, a także starsze zagraniczne, których zaadaptowanie do budownictwa krajowego byłoby celowe.

W czasie konferencji wygłoszono ponad 30 wykładów dotyczących zagadnień szczegółowych, których wygłoszenie zlecone zostało specjalistom z całego kraju. W gronie wykładowców wystąpili również profesorowie Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej prof. **Roman Jankowiak,** który przedstawił temat pt. „Współczesne rozwiązania konstrukcji hal o znacznych rozpiętościach", a prof. **Wojciech Skowroński** „Zabezpieczenia przed pożarem konstrukcji metalowych" (fot. 1).

Fot. 1. Prof. Wojciech Skowroński w czasie wykładu

Fot. 2. Profesorowie: Jerzy Ziółko, Zbigniew Mendera, Szymon Pałkowski, Włodzimierz Starosolski w czasie jednej z sesji.

W konferencji udział wzięło ponad 400 osób z całej Polski zajmujących się głównie projektowaniem i realizacją konstrukcji. Znaczącą część stanowili również pracownicy uczelni (fot. 2).

Z Wydziału Budownictwa oprócz wymienionych wcześniej profesorów udział w konferencji wzięli także doktorzy **Wiesław Baran**, **Józef Gigiel**, **Jan Mizera** i **Jan Żmuda**. Uczestnicy otrzymali materiały obejmujące wszystkie wykłady, zawarte w czterech tomach, w sumie ponad 1500 str.).

Oprócz dziewięciu sesji obejmujących wykłady tematyczne odbywały się spotkania popołudniowe i wieczorne, na których miały miejsce: prezentacje promocyjne firm obejmujące nowoczesne materiały budowlane, technologie i programy komputerowe. Bardzo ciekawa okazała się dyskusja z udziałem prezesa PZITB nt. „Sytuacja polskiego inżyniera i technika budowlanego po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej" oraz spotkanie Komitetu Projektowania ZG PZITB.

Tegoroczna Konferencja WPPK–2004, podobnie jak i poprzednie, została bardzo korzystnie oceniona przez jej uczestników.

R. Jankowiak

Wydział Mechaniczny

■ W miejscowości Stará Lesná koło Tatrzańskiej Łomnicy w Academia Congress Centre odbyło się *12. Międzynarodowe Sympozjum Metaloznawcze Metallography'04.* (w dniach 28-30 kwietnia 2004 r.) Konferencja ta ma charakter cykliczny, spotkania odbywają się co trzy lata i jest najważniejszą na Słowacji w obszarze inżynierii materiałowej, co miało swój wyraz także w tym, iż recenzowane materiały opublikowano w *Acta Metallurgica Slovaca*. Wśród blisko 220 uczestników z różnych krajów świata, w tym również licznej, 32-osobowej grupy polskich naukowców, Politechnikę Opolską reprezentowali prof. **Stanisław Król** i prof. **Ludek Ptaček**, wygłaszając następujące referaty:

1) Corrosion of vitreous enamels in installations for desulfurization systems, zespół autorski: Stanisław Król, Jarosław Juściński, Krzysztof Kąkol, Ludek Ptaček.

2) Structure and properties of polycomponent Mg alloys, zespół autorski: Ludek Ptaček, Ladislav Ustohal.

■ Dr inż. **Mariusz Prażmowski**, adiunkt w Katedrze Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych, uczestniczył 26 kwietnia br. w spotkaniu Rady Programowej „Przeglądu Odlewnictwa" jako jej członek w kadencji 2000-2004. Obrady miały miejsce w siedzibie redakcji mieszczącej się w Instytucie Odlewnictwa w Krakowie i dotyczyły podsumowania działalności Rady w mijającej kadencji. Za sukces uznano fakt, iż w tak trudnym okresie dla branży odlewniczej, utrzymano nakład czasopisma na stałym poziomie i zachowano regularny cykl ukazywania się *Przeglądu Odlewnictwa*. Wysoko oceniono poziom czasopisma zarówno pod względem treści, jak i szaty graficznej. W dalszej części spotkania dyskutowano nad przyszłością tytułu, omawiając trudności, jakie trzeba pokonać, aby nadal wydawać na dotychczasowym poziomie najstarsze polskie czasopismo branży odlewniczej. Na zakończenie ostatniego posiedzenia Rady Programowej w tym składzie, sekretarz Zarządu Głównego Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich podziękował wszystkim za współpracę i poinformował, że skład nowej Rady zostanie wybrany na najbliższym posiedzeniu Prezydium Zarządu Głównego STOP.

■ Profesor **Włodzimierz Kotowski** otrzymał, z rąk Prezesa Polsko-Skandynawskiego Stowarzyszenia na rzecz Górnego Śląska, gorące podziękowania za udział w seminarium poświęconym tematyce ekologicznej, zorganizowanym w marcu br. Podczas seminarium Profesor wygłosił bardzo ciekawy referat nt. *Przetwarzanie biomasy z nieużytków do ciepła, energii elektrycznej i paliw silnikowych,* który spotkał się z wielkim zainteresowaniem uczestników spotkania. Udział Profesora był dla Stowarzyszenia zaszczytem i już dziś kierowane jest zaproszenie na kolejne konferencje poświęcone tematyce ekologicznej.

■ Prof. **Wit Grzesik** i dr inż. **Zbigniew Zalisz** z KTMiAP, **w** ramach programu SOCRATES/ERASMUS, przebywali w Ecole Nationale d'Ingenieurs de Saint-Etienne. Głównym celem wyjazdu było wygłoszenie wykładów i przeprowadzenie zajęć seminaryjnych dla studentów studiów magisterskich i doktoranckich. Ponadto prof. Wit Grzesik i prof. **Joel Rech,** gospodarz wizyty i koordynator współpracy ze strony francuskiej, omówili obecny stan wymiany studentów studiów magisterskich i dokonali ustaleń dotyczących przyszłej wymiany studentów studiów doktoranckich. Wizyta odbyła się w dniach 3–9 maja br.

J.D.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Uchwałą Senatu PO z dnia 17 marca br. dr hab. **Jan Szczegielniak** został mianowany na stanowisko profesora nadzw. PO na czas określony, tj. 5 lat.

Prof. Szczegielniak od 29 grudnia 2003 r. jest doktorem habilitowanym nauk o kulturze fizycznej w zakresie fizjoterapii. Ma za sobą 11-letni staż pracy na stanowisku kierownika Zakładu Usprawnienia Leczniczego i Pracowni Badań Czynnościowych Szpitala Specjalistycznego MSWiA w Głuchołazach. Przez 7 lat pracował jako adiunkt i zastępca kierownika Katedry Fizjoterapii Wydziału WFiF PO. Przez 3 lata był prodziekanem ds. studenckich WWFiF. Obecnie kieruje Zakładem Klinicznych Podstaw Fizjoterapii WWFiF.

Jest autorem 54 publikacji z zakresu rehabilitacji, pulmonologii i kardiologii w czasopismach polskich i zagranicznych. Opublikował 4 monografie i jeden skrypt.

Chrzanowski obronił tytuł akademickiego mistrza Polski

W dniach 2 do 4 kwietnia w Supraślu koło Białegostoku odbyły się XXII Akademickie Mistrzostwa Polski w Trójboju Siłowym. Po raz kolejny Politechnika Opolska była reprezentowana przez **Tomasza Chrzanowskiego**, studenta V roku WWFiF. Chrzanowski startując w kat. do 60 kg, uzyskał łącznie 452,5 kg (145 w przysiadzie, 140 kg w wyciskaniu leżąc – akademicki rekord Polski – i 167,5 kg w martwym ciągu), co dało mu I miejsce i kolejny tytuł akademickiego mistrza Polski w trójboju siłowym.

Medale pływaków

Z czterema medalami powrócili studenci PO z XXII Mistrzostw Polski Politechnik w pływaniu. Mistrzostwa odbyły się w Poznaniu w dniach 17–18 kwietnia br. Najmilej będzie je wspominała **Beata Foltyńska**, która wywalczyła 2 złote medale w konkurencji 100 m st. dowolnym i 50 m st. klasycznym. Z dwoma brązowymi medalami powrócił natomiast **Andrzej Lenart**, który przypłynął jako trzeci na 50 i 100 m st. grzbietowym.

Mistrzostwa Polski Politechnik w siatkówce

XXII edycja Mistrzostw Polski Politechnik w siatkówce kobiet i mężczyzn rozegrana została w dniach 22 do 25 kwietnia br. w Krakowie. Zgodnie z oczekiwaniami wysokie – drugie miejsce zajęli podopieczni trenera **Zbigniewa Rektora**, którzy nie sprostali tylko faworyzowanej drużynie Politechniki Częstochowskiej. Kobiecy zespół prowadzony przez **Bożenę Baniak** zajął 11. miejsce w stawce 13 startujących.

T. Bohdan

■ Członkowie koła naukowego *Metodos*, którego opiekunem jest dr **Marek Jagusz** z Zakładu Metodyki Wychowania Fizycznego zakwalifikowała się do finału konkursu im. Waleriana Sikorskiego organizowanego w poznańskiej AWF. Gru-

pa w składzie **Anna Kucharska, Olga Chęcińska, Magdalena Jeleń** otrzymała wyróżnienie za przeprowadzoną lekcję na temat *Gry i zabawy skoczne i rzutne z kształtowaniem siły kończyn górnych i dolnych*.

„Jestem dumny z sukcesu dziewcząt, którymi opiekuję się już od dłuższego czasu. Grupa ta poczyniła znaczące postępy w zakresie metodycznego prowadzenia i organizowania zajęć" – skomentował wynik opiekun. A studentki są dumne z tego, że już po raz drugi doszły do finału konkursu i zadowolone z nowych doświadczeń, ponadto uczestnicząc w podobnych imprezach stale poszerzają swoją wiedzę i umiejętności, co zapewne zaowocuje w ich przyszłym życiu zawodowym.

M.J.

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

■ **Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej**, po zapoznaniu się z przedstawioną przez Rektora dokumentacją i raportem Zespołu Oceniającego, a także po zasięgnięciu opinii Zespołu Kierunków Studiów Ekonomicznych, w sprawie jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie i marketing* prowadzonym na poziomie zawodowym i magisterskim na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej, **wydało ocenę pozytywną** (Uchwała Nr 306/2004). Następna ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie i marketing* powinna nastąpić w roku akademickim 2008/2009.

■ W dniu 20 kwietnia br. na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej Pani mgr inż. **Iwony Pisz** pt. *Zarządzanie przepływami pracy przedsiębiorstw wirtualnych w warunkach deterministycznych ograniczeń zasobowych*. Promotorem pracy jest prof. dr hab. inż. **Zbigniew Banaszak** z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Recenzenci to: prof. dr hab. inż. **Bożena Skołud** z Politechniki Śląskiej oraz prof. dr hab. inż. **Tadeusz Krupa** z Politechniki Warszawskiej. Pani doktor serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów naukowych!

■ W dniach 16–17 kwietnia br. odbyła się konferencja naukowa *Współczesne problemy zarządzania i marketingu* zorganizowana przez Wyższą Szkołę Menedżerską w Legnicy, na której mgr inż. **Agnieszka Klucznik** przedstawiła referat inaugurujący nt. *Szkolnictwo wyższe w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej,* mgr **Agnieszka Bartkiewicz** wygłosiła referat *Potrzeba zarządzania należnościami w aspekcie optymalizacji płynności finansowej*, natomiast mgr inż. **Kornelia Polek** *Wpływ zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy na warunki pracy w przemyśle drzewnym* (*studium przypadku*).

■ Dr inż. **Leszek Karczewski** wziął udział w Seminarium Centrum Etyki Biznesu IFIS Polskiej Akademii Nauk nt. *Aktualne problemy etyki biznesu* oraz w walnym zgromadzeniu członków Polskiego Stowarzyszenia Etyki Biznesu EBEN Polska. Dr L. Karczewski został wybrany na członka Rady Programowej Stowarzyszenia Etyki Biznesu EBEN. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Mirosława Szewczyk

Wampiriada

Studencka aktywność przybiera różne formy działania, a maj jest miesiącem, w którym studenci są szczególnie widoczni w życiu miasta. Najczęściej jednak organizatorzy starają się aby przygotowywane przez nich akcje były także użyteczne i to nie tylko dla środowiska akademickiego. Na początku maja br. NZS Politechniki Opolskiej po raz kolejny zorganizował wampiriadę, czyli honorowe oddawanie krwi przez żaków uczelni opolskich. W wyznaczonym dniu ambulans wyposażony w specjalną aparaturę niemal cały dzień stał na osiedlu studenckim politechniki obok DS Zygzak, gdzie studenci ofiarować mogli dar życia- jak nazywana bywa krew. I tym razem organizatorzy się nie zawiedli – akcja cieszyła się dużą popularnością wśród młodych ludzi, bo do rejestracji zgłosiło się 62 studentów, z czego 54 oddało krew. Zebrano 24,3 litra krwi, co jest rekordowym wynikiem w czteroletniej historii wampiriady.

JK

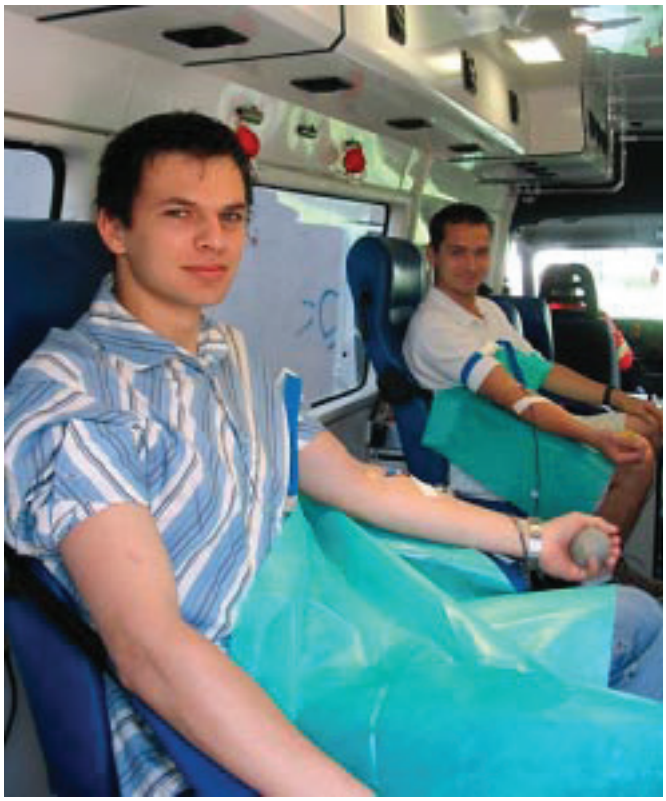

Na czym polega istota, rola i znaczenie lecznictwa uzdrowiskowego?

Trzeba jechać koniecznie. – Gdzie? – Jechać do wody.
Służyła ona przedtem tylko do ochłody.
Teraz większa usługa. – Jaka? – Żyć nie można,
Jeśli pilność o zdrowie, czuła a ostrożna,
Nie zapędzi tam, gdzie jest saletra i siarka.
I. Krasicki, „Podróż"

Kilkusetletnie badania i doświadczenia potwierdzają fakt, iż większość chorób przewlekłych najlepiej jest i najkorzystniej leczyć w uzdrowisku, ponieważ stosowane tam metody są bardziej fizjologiczne, nie wywołują skutków ubocznych, a wyniki utrzymują się znacznie dłużej niż nawet po najlepszym leku farmakologicznym.

W ostatnich latach zauważono, że zakres chorób leczonych w uzdrowiskach z roku na rok zwiększa się, w związku z nie dającymi się jeszcze dziś ogarnąć następstwami, wynikającymi z szybkiej urbanizacji kraju i postępującego uprzemysłowienia. Nadmierny pośpiech, zwiększone tempo życia, brak czasu na dobrze zorganizowany wypoczynek, wzrost niepokoju i napięcia wewnętrznego, hałas i zanieczyszczenie miejsc pracy – powodują przedwczesne zużycie narządów, zwłaszcza ze zmianami w układzie krążenia, w układzie nerwowym i trawienia.

Dzisiejsze lecznictwo uzdrowiskowe polega na mobilizowaniu sił obronnych ustroju do walki z chorobą. „Ćwiczy" mechanizmy biologiczne pozwalające przystosować się lub zwalczać obciążenie niekorzystnymi warunkami środowiska materialnego człowieka. Jest leczeniem bodźcowym, czynnościowym, biopsychicznym, którego celem jest przestawienie i pobudzenie sił „porządkujących" czynności życiowe organizmu, tzw. sił „samoleczących".

Obecnie balneologia jest samodzielną dziedziną wiedzy medycznej, zajmującą się właściwościami i zastosowaniem naturalnych tworzyw leczniczych, do których zaliczamy: wody lecznicze z całym bogactwem składników fizyczno-chemicznych, peloidy kąpielowe (np. borowina, muły, gliny), bodźce klimatyczne obejmujące energię promienistą słońca i właściwości atmosfery oraz różne formy energii występującej w otaczającym człowieka środowisku. Jako środki pomocnicze stosuje się w uzdrowiskach sztuczne źródła światła i prądu elektrycznego, czyli tzw. fizykoterapię, masaże suche, podwodne, hydroterapię, gimnastykę leczniczą, czyli kinezyterapię, a także racjonalne i dietetyczne żywienie, higieniczny tryb życia oraz psychoterapię.

Wspomniane zabiegi balneologiczne mają znaczenie zapobiegawcze i lecznicze, działają regulacyjnie i czynnościowo zmierzając do: ogólnego odciążenia czynności ustroju lub narządu, uzupełnienia, wyrównania, przywrócenia oraz utrzymania zmniejszonej czynności.

Istotę leczenia uzdrowiskowego stanowi kilkutygodniowe kompleksowe postępowanie lecznicze polegające na wykorzystaniu wspomnianych bodźców w innym środowisku aniżeli to, w którym chory zazwyczaj żyje i pracuje. Ważnym zadaniem, jakie spełnia lecznictwo uzdrowiskowe, jest także udział w promocji zdrowia i wychowaniu zdrowotnym społeczeństwa. Jest ono szansą na zmniejszenie zachorowalności w zakresie wielu chorób cywilizacyjnych i zmniejszenie śmiertelności zwłaszcza wśród ludzi stosunkowo młodych.

W trakcie leczenia uzdrowiskowego realizowane jest stare łacińskie przysłowie „medicus curat – natura sanat", czyli: lekarz leczy – natura uzdrawia, gdyż lekarz swym postępowaniem może u pacjenta pobudzać, hamować i regulować siły obronne ustroju, a mobilizacja tych sił pomaga przezwyciężyć chorobę siłami natury.

Podstawowym naturalnym czynnikiem leczniczym stosowanym w uzdrowiskach jest ruch w każdej postaci, od spacerów w pobliżu źródła wody leczniczej i w parku zdrojowym, wycieczek w bliższe i dalsze okolice, pokonywanie ścieżek zdrowia o różnym stopniu trudności, do gier i zabaw na wolnej przestrzeni, gimnastyki ogólnej i leczniczej na sali oraz terapii zajęciowej. Ćwiczenia ruchowe mogą być prowadzone w wodzie leczniczej – solance, wodzie siarczkowo-siarkowodorowej czy siarczkowo-radonowej. Istotne jest również to, że chory przebywa w uzdrowiskowym zakładzie leczniczym z kuracjuszami cierpiącymi na takie same choroby, co motywuje go na ogół silniej do walki z własną niesprawnością. Wszystko to sprawia, że uzdrowiskowa rehabilitacja lecznicza w chorobach przewlekłych ma dużą przewagę nad rehabilitacją prowadzoną w miejscu zamieszkania chorego.

Korzyści zapobiegania, leczenia czy rehabilitacji wielu chorób przewlekłych, są krótkotrwałe, jeśli chory po zakończeniu kuracji w uzdrowisku powróci do dawnego patogennego trybu życia, powodującego kumulację czynników ryzyka. Dlatego niezwykle ważnym zadaniem leczenia uzdrowiskowego jest wychowanie zdrowotne kuracjuszy, zgodnie z zasadami współczesnej pedagogiki i psychologii. W czasie leczenia uzdrowiskowego powinno się również stosować metody psychologiczne, np. w postaci terapii grupowej, czy tre-

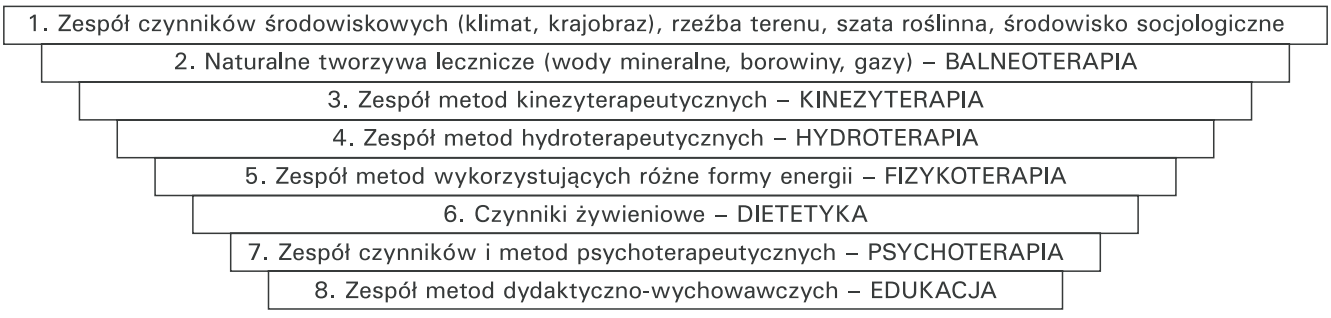

Ryc. Zespoły metod leczenia uzdrowiskowego

ningu autogennego w celu wzmocnienia działania leczniczego zabiegów i skuteczności wychowania zdrowotnego.

Jak wynika z powyższego, nigdy dotąd znaczenie lecznictwa uzdrowiskowego nie było tak duże jak obecnie. Dotyczy to zwłaszcza osób zagrożonych chorobami cywilizacyjnymi. Kompleksowe zastosowanie fizjoterapii w uzdrowiskowym leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce chorób cywilizacyjnych stanowi przykład możliwości zastąpienia farmakoterapii naturalnymi środkami leczniczymi. Leczenie uzdrowiskowe skraca czas leczenia wielu chorób przewlekłych i przywraca stosunkowo szybko zdolność do pracy. Szczególnie duże znaczenie ma rehabilitacja uzdrowiskowa w zaburzeniach czynności narządu ruchu w następstwie chorób, stanów pourazowych i pooperacyjnych układu kostno-stawowo-mięśniowego oraz następstw chorób neurologicznych. Korzystne wyniki uzyskuje się również podczas rehabilitacji w chorobach wewnętrznych, przede wszystkim kardiologicznych i pulmonologicznych. Nie bez znaczenia jest również uzdrowiskowe przygotowanie chorych do niektórych operacji, np. ortopedycznych.

Dzisiejsza kuracja uzdrowiskowa, w przeciwieństwie do dawnej, nie jest już bierna. W uzdrowisku uczy się chorych jak zwalczać chorobę i zwiększać siły obronne organizmu. Z pomocą metod pedagogicznych i psychologicznych stosowanych w uzdrowisku, chory uczy się podczas kuracji zmieniać swoje dotychczasowe nawyki życiowe i ćwiczy właściwy model zachowania, który później powinien stosować w życiu codziennym.

W świetle, przedstawionych wyżej zagadnień można bez wahania stwierdzić, że balneologia polska posiada pięknie zapisaną kartę w historii nauki polskiej. Rezultatem wieloletnich doświadczeń i prac badawczych jest fakt, iż polskie lecznictwo uzdrowiskowe znalazło swoje trwałe miejsce w rozwiniętej technicznie współczesnej medycynie, na wielu poziomach systemu opieki medycznej chorych, począwszy od zapobiegania chorobom i ich skutkom, poprzez etap leczniczy, wspomagający i uzupełniający intensywną terapię szpitalną lub też zastępujący hospitalizację oraz etap rehabilitacyjny.

Balneologia jest cenną i niezawodną metodą leczniczą, która skraca wydatnie okres zdrowienia po wielu ciężkich chorobach. Może również opóźnić wystąpienie objawów przedwczesnego starzenia się i zużycia narządów, utrzymuje pacjenta w pełnej sprawności zawodowej, odwlekając grożące inwalidztwo, chroni też przed skutkami wielu chorób zawodowych. Pobyt w uzdrowisku wpływa korzystnie na wydajność pracy, zmniejsza absencję chorobową oraz zapadalność na różne choroby. Stąd lecznictwo uzdrowiskowe, poza leczeniem wielu chorób przewlekłych, odgrywa coraz większą rolę w utrzymaniu pełnej sprawności fizycznej i psychicznej u ludzi przepracowanych.

dr Mariusz Migała,
Katedra Nauk Humanistycznych WWFiF

Fot. Twórcy lecznictwa uzdrowiskowego

Vincenz Priessnitz (1799–1851)

Sebastian Kneipp (1821–1897)

Literatura

1. Jankowiak J.: Balneoterapia w świetle obecnych poglądów, Polskie Towarzystwo Lekarskie, 44, 1958.

2. Jankowiak J.: Cele i zadania balneologii, w: Balneologia kliniczna, Warszawa 1971.

3. Ponikowska I.: Medycyna uzdrowiskowa – istota, rola i kierunki działania, w: Uzdrowiska polskie. Informator: wyd. V: 1999.

4. Papierkowski J.: Rola polskich uzdrowisk w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym i zawodowym oraz leczenie i usprawnianie chorych poszkodowanych ich następstwami, „Problemy Uzdrowiskowe", 1972.

5. Straburzyński G.: Leczenie uzdrowiskowe, w: Fizjoterapia, Warszawa 1986.

6. Straburzyński G., Straburzyńska-Lupa A.: Leczenie uzdrowiskowe, w: Medycyna fizykalna, Warszawa 1997.

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu
Repertuar – czerwiec 2004

1 czerwca (wtorek) godz.11.00 ***IGRASZKI Z DIABŁEM*** Jana Drdy, reż. Katarzyna Deszcz, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg.13 zł.
godz. 18.00 SCENA NOWEJ DRAMATURGII: ***MATKA I LAMPART*** Tomasza Mana, Mała Scena, wstęp wolny

2 czerwca (środa) godz.18.00 ***ZABIJ MNIE*** Marka Modzelewskiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg.13 zł.

4 czerwca (piątek) godz.19.00 ***ZABIJ MNIE*** Marka Modzelewskiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł.

5 czerwca (sobota) godz. 19.00 ***FORMAT: REWIZOR*** wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. 14 zł.

6 czerwca (niedziela) godz.18.00 ***FORMAT: REWIZOR*** wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. 14 zł.

11 czerwca (piątek) godz. 19.00 ***MERYLIN MONGOŁ*** Nikolaja Koljady, reż. Krzysztof Rekowski, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg.14 zł.

12 czerwca (sobota) godz. 19.00 ***KLĄTWA*** Stanisława Wyspiańskiego, reż. Paweł Passini, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. 14 zł.

13 czerwca (niedziela) godz.18.00 ***KLĄTWA*** Stanisława Wyspiańskiego, reż. Paweł Passini, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. 14 zł.

15 czerwca (wtorek) godz.11.00 ***KOLACJA DLA GŁUPCA*** Francisa Vebera, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu –20 zł, ulg. 13 zł.

16 czerwca (środa) godz. 11.00 ***KOLACJA DLA GŁUPCA*** Francisa Vebera, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł.
godz. 18.00 ***KOLACJA DLA GŁUPCA*** Francisa Vebera, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł.

18 czerwca (piątek) godz.19.00 ***CZARUJĄCY KOROWÓD*** Wernera Schwaba, reż. Tomasz Hynek, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł.

19 czerwca (sobota) godz.19.00 ***CZARUJĄCY KOROWÓD*** Wernera Schwaba, reż. Tomasz Hynek, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg.13 zł, ZIELONY SPEKTAKL

24 czerwca (czwartek) godz. 18.00 ***KOLACJA DLA GŁUPCA*** Francisa Vebera, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł.

25 czerwca (piątek) godz. 18.00 ***KOLACJA DLA GŁUPCA*** Francisa Vebera, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. 13 zł, POŻEGNANIE Z TYTUŁEM.

oprac. Przemysław Nerka

Biuro Obsługi Widzów przyjmuje zamówienia na sprzedaż biletów indywidualnych i zbiorowych codziennie od 8.00 do 18.00 (w poniedziałki do 15.00), tel. 454 59 41, 453 90 82 w. 108.

Kasa biletowa czynna codziennie oprócz poniedziałków od 10.00 do 14.00 i od 15.00 do rozpoczęcia przedstawienia, w soboty i niedziele godzinę przed spektaklem.

Teatr zastrzega sobie prawo do zmian w repertuarze.

Teatr im. Jana Kochanowskiego 45–056 Opole, pl. Teatralny 12, tel. (+48 77) 453 90 82 do 85 www.teatrkochanowskiego.art.pl; e-mail: biuro@teatrkochanowskiego.art.pl

Sprostowanie

W artykule S. Szczepańskiego nt. „Kim są studenci Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii i dlaczego podjęli studia na tym wydziale" z powodu błędu w obliczeniach, mylnie sformułowano wnioski badawcze w odniesieniu do oddziaływania czynników osobowościowych, które nie różnicują, jak podałem w tekście, siły motywacji między słuchaczami studiów dziennych i studiów zaocznych, lecz są one do siebie bardzo podobne.

Stanisław Szczepański

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

9(124) maj 2004

Spis treści

Wywiad z... 3
Z kalendarza rektorów 7
Przesłanie środowiska naukowego Wrocławia i Opola ... 7
Święto Politechniki Opolskiej 8
Oferta edukacyjna Politechniki 9
Honory dla M. Stohrera 9
Konkurs dla pracowników nauki... 10
Cytowania publikacji... 11
Polecam studiowanie w Polsce! 12
Program Socrates/Erasmus w roku akademickim 2004/2005 12
Wieści z Wydziałów 13
Wampiriada 15
Rozważania 16
Informator kulturalny 18

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok XII, nr 9(124), maj 2004 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Krzysztof Sławiński
Współpracownicy wydziałowi:
Andrzej Słodziński (WB),
Izabela Carewicz (WEiA),
Jolanta Dembicka (WM),
Tomasz Bohdan (WWFiF)
Mirosława Szewczyk (WZiIP),
Stale współpracują:
Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Ewa Przystajko
Janusz Fijak
Sławoj Dubiel – zdjęcia
Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej,
ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3,
45–271 Opole, tel. 400 62 84,
e-mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 28/2004. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

NOWOŚCI

W Bibliotece Głównej

Ajdukiewicz Andrzej, Mames Jakub : Konstrukcje z betonu sprężonego. – Kraków : Polski Cement, 2004. – 588 s.

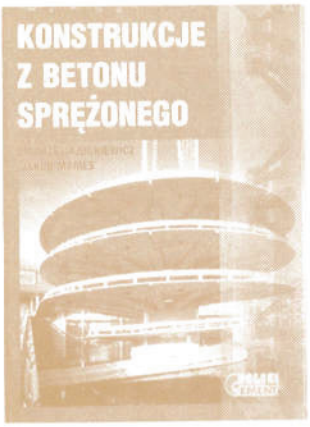

Sygnatura: B 2842 – książka dostępna w Bibliotece Wydziału Budownictwa

„Książka stanowi kompleksową monografię na temat konstrukcji z betonu sprężonego, obejmującą zarówno szeroko rozumiane projektowanie, jak i elementy wykonawstwa, a także podstawy teoretyczne i wybrane kierunki badań. Podano istotę, historię i różne aspekty klasyfikacji konstrukcji sprężonych. Szeroko omówiono materiały stosowane w konstrukcjach sprężonych oraz systemy sprężania wraz z urządzeniami. [...]

Książka jest przeznaczona dla projektantów, wykonawców i badaczy konstrukcji sprężonych, działających w szerokim obszarze budownictwa miejskiego, przemysłowego i komunikacyjnego. W znacznym stopniu może być także wykorzystywana jako podręcznik akademicki dla słuchaczy studiów politechnicznych na kierunku budownictwo". [Z okł.]

Sobczyk Tadeusz J. : Metodyczne aspekty modelowania matematycznego maszyn indukcyjnych. – Warszawa : Wydaw-a Naukowo-Techniczne, 2004. – 350 s.

Sygnatura: 108986 L – książka dostępna w Czytelni Biblioteki Głównej

„Książka zawiera konsekwentnie prowadzony wykład z modelowania matematycznego maszyn prądu przemiennego na bazie teorii elektromechanicznych przemian energii. Autor omówił w niej wszystkie etapy tworzenia modeli maszyn prądu przemiennego: od sformalizowanego zapisania ich równań, przez obliczanie najistotniejszych parametrów tych równań i analizę ich struktury do sposobów ich rozwiązywania. Głównym jego celem było wskazanie Czytelnikowi sposobu określenia jakościowych i ilościowych własności maszyn na podstawie ich wymiarów geometrycznych, właściwości użytych materiałów, w tym nieliniowości, oraz topologii obwodów elektrycznych tworzących maszynę. Przedstawione w książce modele matematyczne maszyn indukcyjnych są oparte na różnych założeniach, a użytkownik może sam wybrać właściwy model.

Wydawnictwa Naukowo-Techniczne polecają tę książkę studentom i pracownikom naukowo-badawczym specjalizującym się w maszynach i napędach elektrycznych." [Z okł.]

Od liberalizacji do integracji Polski z Unią Europejską : mechanizmy i skutki gospodarcze / red. nauk. Jan Jakub Michałek, Włodzimierz Siwiński, Mieczysław Socha. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2003. – 337, [1] s.

Sygnatura: 109055 Cz – książka dostępna w Czytelni Biblioteki Głównej

„Proponujemy pracę napisaną pod redakcją wybitnych polskich ekonomistów, która:

- zawiera kompleksowy materiał empiryczny dotyczący konsekwencji liberalizacji wymiany Polski ze światem oraz potencjalnych skutków przystąpienia do Unii Europejskiej;
- umożliwia łatwiejsze zrozumienie trudnej teorii handlu i finansów międzynarodowych na przykładzie gospodarki polskiej;
- stanowi świetne uzupełnienie dydaktyczne znanych zachodnich podręczników wykorzystywanych do przedmiotu „międzynarodowe stosunki gospodarcze";
- powinna służyć jako podręcznik do przedmiotów dotyczących handlu zagranicznego Polski, a przede wszystkim stosunków z Unią Europejską".

[Z okł.]

Opracowała: Beata Kopka

W Oficynie Wydawniczej

SiM, z. 155 pod red. Kazimierza Sporka. *Biology and ecology of the scots pine and of the norway spruce.* Biologia i ekologia sosny zwyczajnej i świerka pospolitego. Jest to praca poświęcona problemom inżynierii ekologicznej i inżynierii leśnej, zwłaszcza potrzebie doskonalenia i wprowadzenia w życie modeli lasu i leśnictwa (6 artykułów w jęz. angielskim).

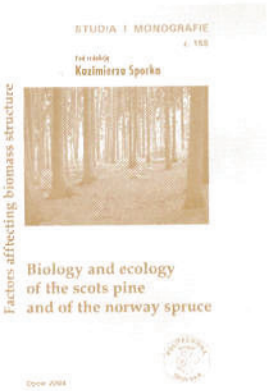

SiM, z. 153. Józef Kędzia. *Metody elektryzacji statycznej w badaniach dielektryków.* W monografii omówiono pięć metod badań starzeniowych dielektryków, wykorzystujących zjawiska elektrostatyczne (metodę prądów absorpcji i resorpcji, indukcji elektrostatycznej, napięcia powrotnego, prądów termicznie stymulowanej depolaryzacji oraz metodę badań zdolności olejów izolacyjnych do elektryzacji).

Jerzy Wyrwał. *Termodynamiczne podstawy fizyki budowli.* Książka zapoznaje z podstawowymi postulatami i metodami współczesnej, fenomenologicznej termodynamiki w zakresie potrzeb fizyki budowli. Może być przydatna dla studentów mających takie przedmioty na wydziale budownictwa jak mechanika ośrodka ciągłego, teoria sprężystości i plastyczności oraz hydraulika i hydrologia. Mogą z niej korzystać również wszyscy zainteresowani problemami przenoszenia masy i energii.

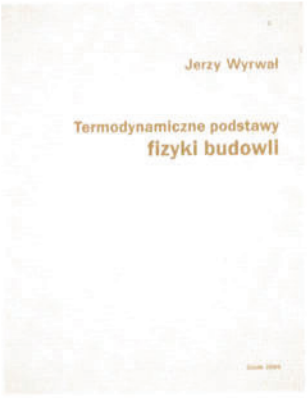

Skrypt nr 258. Tadeusz Łagoda. *Podstawy mechaniki technicznej.* Przedstawiono w nim podstawy statyki i wytrzymałości materiałów. Przydatny jest szczególnie dla studentów takich kierunków jak inżynieria środowiska, edukacja techniczno-informatyczna oraz zarządzanie i inżynieria produkcji.

mk

Fot. Sławoj Dubiel

Święto Politechniki Opolskiej